

Thérèse de Leeuw-Schellekens

PROFESSIELE LEERGEMEENSCHAPPEN: VERBINDING IS VERBETERING

Onderwijs bereidt kinderen voor op een werkzaam leven in de toekomst. Maar hoe deze toekomst, met de snelle, veranderende ontwikkelingen eruit zal zien, is moeilijk te voorspellen. Scholen kunnen leerlingen opleiden tot een beroep dat straks misschien niet meer bestaat. Vanuit dit besef concluderen wij dat het belangrijk is dat je een leerling leert hoe hij moet leren. Het ontwikkelen van een leven-lang-leren attitude is een noodzaak in de 21e eeuw.

In nationaal en internationaal onderzoek wordt steeds vaker de professionele leergemeenschap gezien als een succesvolle methode voor het verhogen van de ontwikkeling van scholen en het focussen op het zo goed mogelijk laten leren van leerlingen. Dat begint bij de mensen die dagelijks op de werkvloer met kinderen werken, de directeur, de leraar, het team. Wanneer zij in staat zijn om zelf een professionele leergemeenschap te vormen en ervaren en er van overtuigd zijn dat dit goede resultaten oplevert, kunnen zij dit ook met kinderen vormgeven. Zij hebben hier een voorbeeldfunctie.

In haar Actieplan 'Leraar 2020' heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen als doelstelling opgenomen dat scholen zich ontwikkelen naar een professionele leergemeenschap. De basis hiervan is het doorlopend elkaar ontmoeten, samen reflecteren en samen leren, met als doel een leerproces tot stand te brengen dat gericht is op het primaire proces, namelijk het leren van de leerlingen. Door een structuur en klimaat op school te scheppen waar mensen voortdurend de mogelijkheid hebben met elkaar in gesprek te gaan over hun beroep maak je ruimte voor ontwikkeling en gebruik je de aanwezige talenten van mensen.

Wat betekent dat nu eigenlijk in de dagelijkse praktijk? Het werken als een professionele leergemeenschap vraagt om ruimte en tijd om elkaar te ontmoeten, om daadwerkelijk de verbinding te kunnen maken. Het vraagt een team, dat in de leerstand staat, d.w.z. leraren die kunnen reflecteren en elkaar op professionele manier feedback geven en kunnen ontvangen. De directeur zal dit proces moeten aansturen en heeft hier een voorbeeldfunctie. Schoolleiders hebben het niet

altijd gemakkelijk. Zij voelen zich vaak opgeslokt door de allerlei beheersmatige taken en vinden dat ze niet altijd toekomen aan hun belangrijkste taak namelijk: leiding geven aan het proces van leren in de school. Zij stellen zich regelmatig de vraag: Wat betekent het nu eigenlijk om een goede schoolleider te zijn?

De KPZ start in september 2015 een tweejarige hbo-masteropleiding 'Leadership in Education' (MLE) waarbij de focus steeds ligt op het versterken van de leerprocessen, zowel van de leraren als van de leerlingen.

U krijgt inzicht in de nieuwste wetenschappelijke visies rondom leidinggeven, werken met professionele leergemeenschappen, cultuurveranderingen en de ontwikkeling van leraren. Uw dagelijkse praktijk vormt de casus van de opleiding, d.w.z. dat u het geleerde direct kunt toepassen in uw werksituatie. Na het succesvol afronden van deze deeltijdopleiding bent u als leidinggevende in staat om duurzame organisatieontwikkeling en onderwijsvernieuwing te initiëren en te begeleiden in de eigen onderwijsorganisatie.

Heeft u (of uw bestuur) belangstelling voor een verken-
nend gesprek om te kijken wat we voor elkaar kunnen
betekenen op het gebied van hbo-masteropleidingen,
procesbegeleiding bij innovaties of het vormgeven
van professionele leergemeenschappen of wilt u
meer informatie dan kunt u contact opnemen met
het Centrum voor Ontwikkeling via 038-4257620
of centrumvoorontwikkeling@kpz.nl.